

Vt 5 Valkeinen–Taipale

Valtatie 5 on valtakunnallisesti tärkeä itäisen Suomen pääväylä. Valkeinen–Taipale-tieosuuden parantaminen on määritetty yhdeksi Kuopio–Iisalmi-yhteysvälin tärkeimmistä kehittämisskohteista vuonna 2018 laaditussa kehittämisselvityksessä. Hanke parantaa merkittävästi valtatie pitkämatkaisen tavaraj- ja henkilöliikenteen sujuvuutta ja lyhentää matka-aikaa valtiella. Valtatiestä nykyisin Nerkoon kylälle aiheutuvat este-, melu- ja päästövaikutukset pienenevät selvästi.

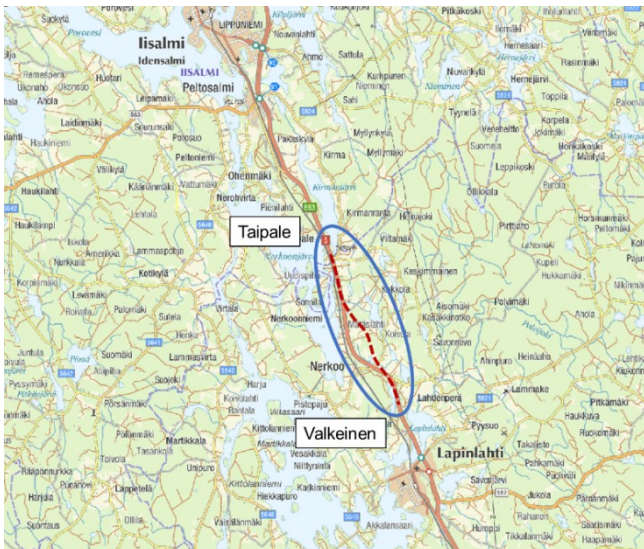
NYKYTILA

Valtatie 5 on pääväyläasetuksen luokan I pääväylä ja osa TEN-T-kattavaa verkkoa. Lapinlahdella sijaitseva valtatie 5 osuus Valkeinen–Taipale (7,5 km) halkoo Nerkoon kylää, jonka kohdalla valtatie nopeusrajoitusta on alennettu (60 km/h). Valtatie 5 liikennemäärä jaksolla on 7 600 ajoneuvoa vuorokaudessa (KVL 2019). Raskaan liikenteen osuus on noin 12 %.

Tiejakson geometria ei täytä tavoitetilan vaatimuksia ja alhainen nopeustaso heikentää pitkämatkaisen liikenteen sujuvuutta, eikä vastaa I-tason pääväylille asetettuja tavoitteita. Tarkastelujaksolla on yli 40 yksityistieyliittymää sekä useita rakennuksia lähellä valtatiestä. Tiejakso sijaitsee pohjavesialueella, ja liikennemelualueella on kymmeniä asuin- ja lomarakennuksia. Pohjavesi- ja melusuojaukset edellyttäisivät nykylinjauksella merkittävästi enemmän tilaa valtatie läheisyydestä.

HANKE JA TAVOITTEET

Valtatie 5 parannetaan uudelle linjaukselle noin 5 km:n matkalta, jolloin nykyinen Nerkoon kylän läpi kulkeva linjaus jää palvelemaan rinnakkaistienä. Valtatielle toteutetaan kaksi uutta keskikaiteellista ohituskaistajaksoa ja tien tavoiteltava nopeustaso on 100 km/h. Valtatie valaistetaan ja tieosuudelle rakennetaan suojauksia sekä pohjavesialueille että meluntorjuntaa varten.

Hankkeen tavoitteena on:

- Kehittää tieosuutta vastaamaan luokan I pääväylille asetettuja tavoitteita ja varmistaa yhtenäisen valtatieosuuden kehittyminen.
- Parantaa pitkämatkaisen henkilö- ja tavaraliikenteen matka-aikaa, sujuvuutta ja ennustettavuutta.
- Parantaa liikenneturvallisuutta ja vähentää liikennekuolemien ja henkilövahinkoihin johtaneiden onnettomuuksien määrää merkittävästi.
- Parantaa paikallisen autoliikenteen sujuvuutta ja turvallisuutta ja vähentää valtatiestä aiheutuvaa estevaikutusta.
- Pienentää liikenteestä aiheutuvia haitallisia ympäristövaikutuksia mm. pohjavesisuojausten ja meluntorjunnan avulla.
- Varmistaa joukkoliikenteen toimintaedellytykset ja turvalliset yhteydet pysäkeille
- Luoda edellytyksiä Lapinlahden kunnan maankäytön kehittämiseksi.

AIKATAULU

- Vt 5 Valkeinen–Taipale -toimenpideselvitys on valmistunut lokakuussa 2021.
- Vt 5 Valkeinen–Taipale -tiesuunnitelma valmistuu vuoden 2024 aikana.

KUSTANNUKSET

Hankkeen kustannusarvio on noin 65–75 M€ (MAKU 145, 2020=100).

VAIKUTUKSET

Liikenteen nopeustaso nousee ja autoliikenteen sujuvuus paranee. Valtatie siirtyminen uudelle linjaukselle mahdollistaa yhtenäisen nopeustason koko matkalla.

- + Liikenneturvallisuus paranee merkittävästi, sekä valtatiellä mm. uusien keskikaiteellisten ohituskaistajaksojen myötä, että Nerkoon kylällä valtatie liikenteen siirtymässä uudelle linjaukselle.
- + Valtatie este-, melu- ja päästövaikutukset Nerkoon kylällä vähenevät merkittävästi uuden linjauksen myötä.
- + Pohjaveden pilaantumisen riski pienenee.
- Valtatie uuden linjauksen rakentamisesta, tien leventämisestä ja yksityistiejärjestelyistä on haittaa maataloudelle ja haja-asutuksen liikenteelle.
- Uusi linjaus muuttaa maisemaa peltoalueilla.